EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 12. 2025
COM(2025) 781 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o podmienených záväzkoch vyplývajúcich z rozpočtových záruk a finančnej pomoci a o udržateľnosti týchto podmienených záväzkov

Situácia k 31. decembru 2024

Obsah

1. Úvod 2

2. Analýza rôznych zdrojov podmienených záväzkov 5

2.1 Rozpočtové záruky 5

2.2 Úvery na finančnú pomoc poskytnuté krajinám mimo EÚ 7

2.3 Úvery, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor 9

2.4 Prehľad podmienených záväzkov na konci roka 2024 12

3. Posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov EÚ 14

3.1 Rámec posudzovania 15

3.2 Posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov, na ktoré sa tvoria rezervy 15

3.3 Posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor 20

4. Závery 24

5. Prílohy: 26

Udržateľnosť a manévrovací priestor vzhľadom na stály strop vlastných zdrojov (v mld. EUR, v bežných cenách) 26

Udržateľnosť a manévrovací priestor vzhľadom na dočasný strop vlastných zdrojov v rámci NGEU (v mld. EUR, v bežných cenách) 27

1. Úvod

Táto správa sa predkladá v súlade s požiadavkami článku 256 nariadenia o rozpočtových pravidlách[1] a mala by sa vykladať v spojení:

- s konsolidovanou ročnou účtovnou závierkou Európskej únie (rozpočtový rok 2024)[2],
- s pracovným dokumentom XI, ktorý je sprievodným dokumentom k návrhu rozpočtu na rozpočtový rok 2026[3] a v ktorom sa uvádzajú podrobné informácie o rozpočtových zárukách EÚ a poskytnutých úveroch na finančnú pomoc (článok 41 ods. 5 správy)[4], a
- so správou o dlhodobej prognóze budúcich peňažných tokov do rozpočtu EÚ a z rozpočtu EÚ (2026 – 2034), v ktorej sa berú do úvahy plánované rozpočtové výdavky[5].

Hlavným cieľom tejto správy je poskytnúť prehľad o výške a zložení podmienených záväzkov, **na ktoré sa tvoria rezervy**[6], ako aj podmienených záväzkov, **pri ktorých sa využíva manévrovací priestor**[7], uhrádzaných z rozpočtu EÚ k 31. decembru 2024[8]. Podmienené záväzky sú potenciálne finančné záväzky, ktoré vyplývajú z existujúcich záväzných záväzkov alebo minulých zmluvných udalostí[9]. To, či tieto podmienené záväzky povedú k skutočnému čerpaniu prostriedkov z rozpočtu EÚ a aká bude úroveň takéhoto čerpania, bude závisieť od budúcich udalostí, ktoré nemožno s istotou predvídať.

Na konci roka 2024 bol rozpočet EÚ vystavený podmienenému záväzkom vo výške približne 300 miliárd EUR súvisiacim s **úvermi** (255 miliárd EUR na konci roka 2023). Z týchto 300 miliárd EUR pripadalo 252 miliárd EUR na úvery poskytnuté členským štátom. Zvyšných 48 miliárd EUR bolo určených na úvery pre krajiny mimo EÚ (42,4 miliardy EUR z týchto 48 miliárd EUR tvorili úvery pre Ukrajinu). Z týchto 42,4 miliardy EUR v podobe úverov pre Ukrajinu bolo 31,1 miliardy EUR krytých manévrovacím priestorom. Rozpočet EÚ bol vystavený aj podmieneným záväzkom súvisiacim s **rozpočtovými zárukami** vo výške približne 110 miliárd EUR (108 miliárd EUR na konci roka 2023). Tieto rozpočtové záruky boli poskytnuté v kontexte Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI)[10], Programu InvestEU[11], mandátu na

1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024).
2 COM(2025) 359 z 25. júna 2025.
3 COM(2025) 300 z 4. júna 2025.
4 Pracovný dokument XI o implementácii rozpočtových záruk, spoločného rezervného fondu a posúdení udržateľnosti podmienených záväzkov vyplývajúcich z rozpočtových záruk a finančnej pomoci podľa článku 41 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
5 COM(2024) 573 final z 16. júla 2025.
6 V tomto dokumente sa pojem *tvorba rezerv* používa v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách, a najmä jeho článku 214. Ako je stanovené v článku 214 ods. 2, miera tvorby rezerv musí pokrývať čisté očakávané straty a navyše primeranú bezpečnostnú rezervu pre neočakávané straty. Za iných okolností môže mať pojem tvorba rezerv (napr. v súvislosti s účtovníctvom) iný význam.
7 „Využitie manévrovacieho priestoru“ znamená, že záruka za súvisiace podmienené záväzky sa poskytuje z manévrovacieho priestoru rozpočtu EÚ. V praxi to znamená, že ak by sa súvisiace podmienené záväzky realizovali, od členských štátov by sa mohli požadovať prípadné dodatočné prostriedky nad rámec stropov VFR a do výšky stropu vlastných zdrojov na ich pokrytie.
8 Tento stanovený koncový dátum je v súlade s konsolidovanou účtovnou závierkou EÚ a s cieľom správy posúdiť udržateľnosť vzniknutých podmienených záväzkov uhrádzaných z rozpočtu EÚ. V prípade podmienených záväzkov, ktoré vzniknú po tomto dátume, sa prognózy nerobia, pretože budú závisieť od potrieb, trhových podmienok a dostupnosti likvidity.
9 Samostatný zdroj podmienených záväzkov predstavujú „právne riziká“. Tie nie sú predmetom tejto správy.
10 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1017 z 25. júna 2015 o Európskom fonde pre strategické investície, Európskom centre investičného poradenstva a Európskom portáli investičných projektov a o zmene nariadení (EÚ) č. 1291/2013 a (EÚ) č. 1316/2013 (Ú. v. EÚ L 169, 1.7.2015, s. 1).
11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30).

poskytovanie vonkajších úverov (ELM)[12], Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD)[13], EFSD+[14] a investičného rámca pre Ukrajinu (UIF), ktorý je rozpočtovou zárukou na podporu investícií na Ukrajine zriadenou v rámci nariadenia o Nástroji pre Ukrajinu[15].

Celkové podmienené záväzky – zahŕňajúce rozpočtové záruky aj úvery – sa z 363 miliárd EUR v roku 2023 zvýšili v roku 2024 na 410 miliárd EUR, čo predstavuje nárast o 13 %. Táto miera zvýšenia zhruba zodpovedá miere zvýšenia zaznamenanej v roku 2023 (+16 %) a je nižšia ako miera zvýšenia zaznamenaná v roku 2022 (40 %). Veľká časť tohto zvýšenia pochádza z dodatočného vyplatenia úverov členským štátom v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti[16] a z mimoriadnej finančnej pomoci Ukrajine v rámci Nastroja pre Ukrajinu.

Ďalej sa v tejto správe sa uvádza aj posúdenie dlhodobej udržateľnosti podmienených záväzkov na základe kvalitatívnych a kvantitatívnych faktorov vrátane stresového testovania. Toto posúdenie udržateľnosti sa vykonáva porovnaním podmienených záväzkov:

- s trhovou hodnotou existujúcich rezerv držaných v príslušných zložkách spoločného rezervného fondu (SRF)[17], ktorú Komisia stanovila pre **podmienené záväzky**, na ktoré sa tvoria rezervy, t. j. záväzky, ktoré vyplývajú z rozpočtových záruk a finančnej pomoci krajinám mimo EÚ,
- s limitmi stropov vlastných zdrojov a dostupným manévrovacím priestorom pre **podmienené záväzky, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor.**

Hlavným záverom analýzy udržateľnosti na konci roka 2024 je, že rozpočet EÚ má k 31. decembru 2024 dostatočné zdroje na riešenie potenciálneho vzniku podmienených záväzkov. Pre tento záver existujú tri hlavné dôvody, ktoré sú uvedené v nasledujúcich zarážkach.

- V prípade podmienených záväzkov vyplývajúcich z rozpočtových záruk a finančnej pomoci krajinám mimo EÚ je tvorba rezerv, ktorá je k dispozícii na konci roka 2024, primeraná vzhľadom na požiadavky stanovené v príslušných právnych rámcoch[18].
- Finančná kapacita EÚ v kontexte existujúceho právneho rámca na roky 2026 a 2027 [t. j. rozhodnutia o vlastných zdrojoch[19] a nariadenia o viacročnom finančnom rámci (VFR) na roky 2021 – 2027[20]] a od roku 2028 na základe navrhovaného nového rozhodnutia o vlastných zdrojoch a nariadenia o VFR na roky 2028 – 2034[21] je dostatočná na pokrytie všetkých podmienených záväzkov, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor a ktoré vyplývajú z dlhu emitovaného v rámci i) Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti,

12 Prehľad príslušných legislatívnych aktov a súvisiacich dohôd o záruke medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou je k dispozícii v prijatí všeobecného rozpočtu Európskej únie (EÚ, Euratom) 2021/417 na rozpočtový rok 2021 s konečnou platnosťou (oddiel III – Komisia, poznámky k položke 14 20 03 02 výkazu výdavkov „Záruka pre vonkajšiu činnosť – NDICI, EINS, IPA III a makrofinančná pomoc“) (Ú. v. EÚ L 93, 17.3.2021, s. 959).

13 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 z 26. septembra 2017 o zriadení Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD), záruky EFSD a záručného fondu EFSD (Ú. v. EÚ L 249, 27.9.2017, s. 1).

14 EFSD+ bol zriadený nariadením o Nástroji susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

15 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu.

16 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

17 Podrobné informácie o SRF sú uvedené v správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o spoločnom rezervnom fonde za rok 2024 [COM(2025) 400 final z 6. júna 2025] a v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie [SWD(2025) 100 final z 6. júna 2025].

18 Pozri oddiel 3 správy podľa článku 41 ods. 5.

19 Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

20 Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

21 Návrh nariadenia Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034 [COM(2025) 571 final]; návrh rozhodnutia Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia (EÚ, Euratom) 2020/2053 [COM(2025) 574 final].

nástroja SURE a ďalších úverov poskytnutých členským štátom; ii) nástroja makrofinančnej pomoci plus pre Ukrajinu a iii) Nástroja pre Ukrajinu, a to aj za mimoriadne nepriaznivých okolností. Inými slovami, v súvislosti s týmto manévrovacím priestorom existujú dostatočné zdroje na zabezpečenie spoľahlivosti finančného systému EÚ a jeho úverovej spoľahlivosti aj v prípade mimoriadne negatívneho scenára, v ktorom sa spájajú nepriaznivé vplyvy z hľadiska hospodárskych podmienok, príjmov a výdavkov[22].

Riziká vyplývajúce z podmienených záväzkov sa riadia a monitorujú prostredníctvom všeobecného rámca v rámci Komisie vrátane rozsiahlych opatrení a záruk, ktoré môže Komisia použiť na ochranu rozpočtu EÚ pred potenciálnymi stratami vyplývajúcimi z podmienených záväzkov[23]. Ústrednú úlohu v tomto rámci zohráva Riadiaci výbor pre podmienené záväzky[24]. Tento rámec bol začiatkom roka 2025 posilnený rozhodnutím Komisie (EÚ, Euratom) 2025/369[25], ktorým sa rozšírila úloha vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík. Tento vedúci pracovník pôsobí nezávisle od generálnych riaditeľstiev Komisie zodpovedných za finančné operácie, pričom vykonáva kritickú a špecializovanú funkciu dohľadu nad finančnými rizikami vo vzťahu k všetkým finančným operáciám, konkrétne:

– vypožičiavaniu si prostriedkov, dlhom a súvisiacemu riadeniu likvidity,

– operáciám poskytovania úverov a rozpočtovým zárukám,

– správe aktív vrátane správy rezerv spoločného rezervného fondu, ktoré predstavujú rezervy vyčlenené na pokrytie výziev na uplatnenie rozpočtových záruk EÚ[26].

Rámček 1: VFR na roky 2028 – 2034

Účelom tejto správy je posúdiť udržateľnosť podmienených záväzkov uhrádzaných z rozpočtu EÚ. Zatiaľ čo rozpočtové záruky a úvery, na ktoré sa tvoria rezervy, sa testujú na základe trhovej hodnoty rezerv držaných v SRF, podmienené záväzky, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor a ktoré sa uhrádzajú z rozpočtu EÚ, sa posudzujú výhľadovo čiastočne so zreteľom na predpokladaný vývoj platieb VFR a strop vlastných zdrojov. Na roky 2028 – 2034 posúdenie preto zahŕňa navrhovaný strop vlastných zdrojov vo výške 1,75 % hrubého národného dôchodku (HND) EÚ a predpokladané výdavky súvisiace s návrhom VFR na roky 2028 – 2034, ako sa uvádza v správe o dlhodobej prognóze budúcich peňažných tokov do rozpočtu EÚ a z rozpočtu EÚ [COM(2025) 573]. Výsledná prognóza manévrovacieho priestoru predstavuje základný scenár, z ktorého vychádzajú hodnotenia podmienených záväzkov uhrádzaných z rozpočtu na konci roka 2024.

Komisia predstavila svoj návrh nasledujúceho VFR 16. júla 2025. Súčasťou návrhu je väčšia miera využívania finančných nástrojov, rozpočtových záruk a úverov krytých z rozpočtu EÚ s cieľom: i) zvýšiť pákový efekt; ii) umožniť, aby rozpočet EÚ zohrával výraznejšiu úlohu pri znižovaní rizika súkromných investícií, a iii) uvoľniť financovanie inštitucionálnymi investormi.

Pokiaľ ide o rozpočtové záruky a finančné nástroje, návrh zahŕňa jednu rozpočtovú záruku EÚ pre vnútorné politiky stanovené v základnom akte týkajúcom sa Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) a jednu pre vonkajšie politiky (s čiastkovým stropom pre Ukrajinu)

22 Ak sa nedosiahne dohoda o legislatívnych návrhoch na obdobie 2028 – 2034, naďalej sa bude uplatňovať súčasný strop vlastných zdrojov na úrovni 1,4 % HND EÚ a v súlade s ustanoveniami článku 312 ods. 4 ZFEÚ „stropy a iné ustanovenia zodpovedajúce poslednému roku finančného rámca sa predĺžia“. V takomto scenári sa udržateľnosť manévrovacieho priestoru v rámci stáleho stropu vlastných zdrojov zabezpečí, aj keď s menšou kapacitou výdavkov na politiky, než sa navrhovalo a aká je v súčasnom VFR, pričom sa zohľadní splácanie nástroja NGEU.

23 Pozri oddiely 3.2 a 4.2 správy Komisie Európskemu parlamentu a Rade o finančných nástrojoch, rozpočtových zárukách, finančnej pomoci a podmienených záväzkoch – situácia k 31. decembru 2020 [COM(2021) 676 final z 5. novembra 2021].

24 Riadiaci výbor pre podmienené záväzky v roku 2024 zasadal päťkrát.

25 Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2025/369 z 21. februára 2025, ktorým sa stanovuje funkcia vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík, ktorý dohliada na finančné riziká vyplývajúce z finančných operácií Únie (Ú. v. EÚ L, 2025/369, 25.2.2025).

26 Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o spoločnom rezervnom fonde za rok 2024 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0400.

stanovené v základnom akte týkajúcom sa programu Globálna Európa (GE). Záruky stanovené v aktoch o ECF a GE môžu využívať aj iné programy v rámci vnútorných a vonkajších politík.

Na fond ECF bola vyčlenená maximálna suma rozpočtovej záruky 70 miliárd EUR a na program GE 143 miliárd EUR (v prípade GE suma zahŕňa 48 miliárd EUR na rozpočtové záruky pre Ukrajinu financované z rezervy pre Ukrajinu). Rôzne programy môžu postupne využiť celú kapacitu. Maximálna suma v prípade GE pokryje aj úvery pre krajiny mimo EÚ (napr. makrofinančná pomoc, úvery založené na politikách a Euratom).

Návrh dlhodobého rozpočtu Komisie zahŕňa aj ďalšie využívanie úverov pre členské štáty a Ukrajinu, ktoré sú kryté manévrovacím priestorom rozpočtu EÚ.

V prípade Ukrajiny sa navrhovaná rezerva pre Ukrajinu vo výške 100 miliárd EUR bude implementovať v podobe úverov a grantov, pričom úvery sa budú financovať vypožičiavaním si prostriedkov a budú kryté manévrovacím priestorom, rovnako ako napr. v prípade Nástroja pre Ukrajinu. O tom, aká časť prostriedkov bude poskytnutá v podobe úverov a grantov, sa rozhodne v závislosti od potrieb.

Komisia takisto navrhuje väčšiu mieru využívania úverov pre členské štáty ako súčasť programu Catalyst Europe v rámci plánov národného a regionálneho partnerstva. Catalyst Europe by poskytol úvery do výšky až 150 miliárd EUR financované prostredníctvom vypožičiavania si prostriedkov a kryté manévrovacím priestorom na podporu reforiem a investícií.

Napokon Komisia navrhla aj nový mimoriadny a dočasný mechanizmus reakcie na dôsledky vážnych kríz, vážnych ťažkostí alebo ich vážnej hrozby, ktoré postihujú EÚ alebo jej členské štáty. Tento nástroj poskytne úvery členským štátom kryté vypožičanými prostriedkami EÚ výhradne na obdobie nadchádzajúceho dlhodobého rozpočtu, ak by nastala vážna kríza, a to na základe rozhodnutia Rady a po získaní súhlasu Európskeho parlamentu. Za vypožičané prostriedky by sa ručilo osobitnou dodatočnou zložkou v rámci stropu vlastných zdrojov na úrovni 0,25 % HND EÚ, čoho výhradným účelom bude kryť tieto úvery, ak by sa mechanizmus aktivoval.

Udržateľnosť budúcich podmienených záväzkov súvisiacich s implementáciou oboch nových nástrojov navrhovaných v kontexte nasledujúceho VFR, ako aj iných nástrojov prijatých alebo zavedených v roku 2025 (t. j. Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a úvery v rámci Nástroja bezpečnostnej akcie pre Európu) závisí od samotného čerpania úverovej podpory a bude sa posudzovať v budúcich vydaniach. Udržateľnosť mimoriadneho mechanizmu reakcie na vážne krízy sa posúdi len vtedy, ak sa v rámci tohto stropu skutočne poskytne finančná pomoc.

2. Analýza rôznych zdrojov podmienených záväzkov

2.1 Rozpočtové záruky

Ide o záruky poskytované rôznym implementujúcim partnerom v rámci mandátov ELM, EFSI, EFSD, InvestEU, EFSD+ a UIF (investičného nástroja pre Ukrajinu[27]). EÚ v rámci všetkých týchto nástrojov poskytuje implementujúcim partnerom[28] záruky na krytie podielu potenciálnych strát a nákladov[29] vyplývajúcich z ich operácií financovania a investičných operácií (t. j. dlhové alebo kapitálové operácie).

27 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj/eng.

28 EÚ v rámci rôznych existujúcich programov záruk poskytla v roku 2024 rozpočtovú podporu vo forme záruk skupine EIB a iným finančným inštitúciám (vrátane EBOR a národných podporných bánk).

29 V niektorých prípadoch môže záruka pokrývať aj ďalšie položky, ako sú náklady na financovanie a iné poplatky.

Týchto šesť záručných programov má rôzne geografické zameranie, ktoré ovplyvňuje riziká, ktoré nesú. EFSI a InvestEU pomáhajú prekonať investičné medzery v Európskej únii. ELM, EFSD a EFSD+ sú súčasťou vonkajších politík Európskej únie a podporujú financovanie a investície v krajinách mimo EÚ (pričom ELM a investičné okno 1 EFSD+ sa zameriavajú najmä na protistrany, ktorými sú štáty, zatiaľ čo otvorená architektúra a investičné okno 4 EFSD a EFSD+ sa zameriavajú najmä na súkromné operácie). Cieľom nástroja UIF je podporovať investície na Ukrajine do obnovy a rekonštrukcie, ktoré realizujú ukrajinské orgány, spoločnosti zo súkromného sektora, obce, štátom vlastnené podniky alebo iné subjekty.

Tabuľka 1: Súčasný stav rozpočtových záruk (k 31. decembru 2024) (v miliónoch EUR)(*)

	Maximálna dostupná záruka podpísaná s implementujúcimi partnermi	Dostupná záruka týkajúca sa operácií podpísaná implementujúcimi partnermi s konečnými príjemcami	Dostupná záruka týkajúca sa operácií podpísaná implementujúcimi partnermi a vyplatená konečným príjemcom
EFSI	25 373	22 998	21 033
EFSD	759	667	521
ELM	25 772	25 772	19 184
Program InvestEU	27 042	11 769	3 468
UIF	790	172	132
EFSD+	30 173	11 228	1 341
Spolu	**109 909**	**72 606**	**45 678**

(*) Záruka podpísaná s protistranami predstavuje výšku záruky poskytnutej implementujúcemu partnerovi podpísaním dohody o záruke. Záruka týkajúca sa operácií podpísaná protistranami zahŕňa výšku záruky vo všetkých operáciách, ktorú podpísali protistrany s konečnými príjemcami/finančnými sprostredkovateľmi. Podpísaná a vyplatená záruka týkajúca sa operácií zahŕňa sumy operácií vyplatené od protistrany konečnému príjemcovi/finančným sprostredkovateľom.

a) Rozpočtové záruky na podporu investícií mimo EÚ

ELM je najstaršou rozpočtovou zárukou EÚ. Umožňuje Európskej investičnej banke (EIB) vykonávať finančné operácie v rizikovejších prostrediach mimo EÚ v oblastiach, ako je rozvoj sociálno-ekonomickej infraštruktúry.

V roku 2017 sa zaviedla záruka **EFSD** na podporu investícií a zlepšenie prístupu k financovaniu najmä v Afrike a krajinách európskeho susedstva, ktoré susedia s EÚ, a na pomoc týmto krajinám pri dosahovaním cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

Na základe skúseností s ELM aj EFSD bol na obdobie VFR na roky 2021 – 2027 zriadený **EFSD+** ako integrovaný finančný balík, ktorý poskytuje finančnú kapacitu subsaharskej Afrike, Ázii a tichomorskému regiónu, Latinskej Amerike, Karibiku a krajinám európskeho susedstva a krajinám zapojeným do procesu rozširovania. Podpora v rámci EFSD+ je zameraná na investície, ktoré prispievajú k týmto oblastiam: i) znižovanie sociálno-ekonomických nerovností; ii) udržateľný a inkluzívny rast; iii) adaptácia na zmenu klímy a zmiernenie zmeny klímy; iv) ochrana a riadenie životného prostredia; a v) vytváranie pracovných miest.

UIF je určený na poskytovanie finančných prostriedkov na priority identifikované v Pláne pre Ukrajinu[30]. UIF je súčasťou nariadenia o Nástroji pre Ukrajinu, ktorého cieľom je: i) prilákať verejné a súkromné investície na obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny a ii) podporiť proces Ukrajiny na pristúpenie k EÚ[31].

b) Rozpočtové záruky na podporu investícií v rámci EÚ

EFSI bol zriadený v roku 2015 s cieľom napraviť problém dlhodobého poklesu súkromných investícií v EÚ po finančnej kríze. Má formu rozpočtovej záruky pre skupinu EIB v maximálnej výške 26 miliárd EUR z rozpočtu EÚ, ktorú dopĺňajú pridelené prostriedky z vlastných zdrojov EIB vo výške 7,5 miliardy EUR.

Cieľom Programu **InvestEU**, ktorý sa začal v rámci VFR na roky 2021 – 2027, je zabezpečiť v období 2021 – 2027 dodatočné zvýšenie investícií na podporu hospodárskej obnovy, odolnosti, zeleného rastu a zamestnanosti v EÚ. Tento cieľ sa má dosiahnuť mobilizáciou verejných a súkromných zdrojov financovania, aby sa spoločnostiam a projektom v súčasnom náročnom hospodárskom a sociálnom kontexte poskytlo dlhodobé financovanie a podpora v súlade s prioritami EÚ.

c) Porovnávacia analýza rozpočtových záruk

Šesť programov rozpočtových záruk sa líši v niekoľkých prvkoch, medzi ktoré patria aj ich rôzne štádiá vykonávania. Zatiaľ čo ELM (zriadený v roku 1977) dlhodobo dosahuje dobré výsledky, obdobie na vytvorenie EFSI sa skončilo až v roku 2022 a obdobie na vytvorenie EFSD v roku 2024. Takisto investičná fáza Programu InvestEU, EFSD+ a UIF sa začala len nedávno. Tieto rôzne štádiá vykonávania šiestich programov rozpočtových záruk sú zohľadnené v predchádzajúcej tabuľke. Pokiaľ ide o ELM a EFSI, z údajov vyplýva, že implementujúcim partnerom bola prisľúbená takmer maximálna suma záruk a v prípade EFSI bol prijatý záväzok podporovať operácie až do výšky týchto plných súm. Novšie rozpočtové záruky, ako je EFSD+, Program InvestEU a UIF, sú naopak v oveľa skoršej fáze.

Nové rozpočtové záruky, ako je Program InvestEU, EFSD+ a UIF, vychádzajú zo skúseností so staršími zárukami a majú podobné vlastnosti. Program InvestEU, EFSD+ a UIF však majú viac implementujúcich partnerov (tzv. otvorená architektúra) a širšiu škálu produktov.

2.2 Úvery na finančnú pomoc poskytnuté krajinám mimo EÚ

Podmienené záväzky v rámci tohto okruhu vyplývajú z finančnej pomoci poskytnutej vo forme úverov v rámci **programu makrofinančnej pomoci**[32] (MFA) a úverov **Euratomu** krajinám mimo EÚ[33]. Úvery poskytnuté Ukrajine v rámci programu makrofinančnej pomoci plus a Nástroja pre Ukrajinu vo výške 31,1 miliardy EUR na konci roka 2024 sú kryté manévrovacím priestorom a rozoberajú sa v oddiele 2.3.

Finančná podpora krajinám mimo EÚ vo forme bilaterálnych úverov z EÚ sa poskytuje najmä v rámci programu makrofinančnej pomoci zameraného na krajiny mimo EÚ, ktoré zaznamenali

30 https://enlargement.ec.europa.eu/proposal-council-implementing-decision-approval-assessment-ukraine-plan_en.
31 https://enlargement.ec.europa.eu/news/commission-endorses-ukraine-plan-paving-way-regular-payments-under-ukraine-facility-2024-04-15_en.
32 Právnym základom makrofinančnej pomoci krajinám mimo EÚ, ktoré nie sú rozvojovými krajinami, je článok 212 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Článok 213 ZFEÚ možno použiť ako právny základ, ak tretia krajina požaduje neodkladnú finančnú pomoc.
33 Úverový nástroj Euratomu pomáha členským štátom, ako aj krajinám mimo EÚ pri financovaní investícií do jadrových elektrární a do priemyselných zariadení v jadrovom palivovom cykle. Pozri rozhodnutie Rady 77/270/Euratom z 29. marca 1977, ktorým sa Komisia splnomocňuje na uzatváranie zmlúv Euratom o pôžičke na účely príspevkov na financovanie jadrových elektrární (Ú. v. ES L 88, 6.4.1977, s. 9) v znení zmien a doplnení.

krízu platobnej bilancie. V roku 2024 boli vyplatené nové úvery makrofinančnej pomoci v hodnote 1,15 miliardy EUR[34].

V Investičnom rámci pre západný Balkán (WBIF) sa v roku 2024 zaviedli opatrenia na poskytnutie úverov do výšky až 4 miliárd EUR šiestim kandidátskym krajinám zapojeným do procesu rozširovania, pričom vyplácanie prvých splátok sa má začať v roku 2025. Samostatný úverový nástroj bol zriadený aj pre Moldavsko (1,5 miliardy EUR) – vyplácanie sa má takisto začať v roku 2025. Popri úveroch makrofinančnej pomoci krajinám mimo EÚ k 31. decembru 2024 stále neboli splatené ani úvery Euratomu vo výške 300 miliónov EUR, ktoré boli poskytnuté na ukrajinský program jadrovej energie.

Tabuľka 2: Nesplatené sumy úverov poskytnutých krajinám mimo EÚ (k 31. decembru 2024) (v miliónoch EUR)

	Nesplatené úvery	Vzniknuté úroky	Spolu
Makrofinančná pomoc(*)	15 738	118	**15 856**
Euratom	300	1	**301**
Spolu	**16 038**	**119**	**16 157**

(*) Okrem úverov makrofinančnej pomoci plus pre Ukrajinu a úverov v rámci Nástroja pre Ukrajinu (pri ktorých sa využíva manévrovací priestor).

Úvery poskytnuté krajinám mimo EÚ sa tradične financovali prostredníctvom operácií „back-to-back“, t. j. každý úver sa financoval prostredníctvom súvisiaceho dlhopisu EÚ, ktorý sa plne zhoduje s úverom EÚ z hľadiska jeho splatnosti, úrokovej sadzby a plánu splácania. Od januára 2023 sa ako všeobecná metóda vypožičiavania si prostriedkov v prípade dlhopisov EÚ zaviedol rozdielový prístup – jednotný prístup k financovaniu[35]. V rámci jednotného prístupu k financovaniu Komisia zhromažďuje všetky výnosy z emisií v centralizovanom fonde a potom ich interne prideľuje na rôzne politické programy. Investori investujúci do dlhopisov EÚ sú vystavení nízkemu kreditnému riziku EÚ, a nie kreditnému riziku konečnej prijímajúcej krajiny. Záväzok EÚ je podmienený, pretože prijímajúca krajina je zmluvne viazaná poskytnúť tok príjmov na splatenie dlhopisov EÚ. Pokiaľ prijímateľ úveru nemešká s platbami, na vyrovnanie dlhu EÚ nie je potrebné vynakladať zdroje EÚ.

Ako rezerva pre prípad, že prijímajúca krajina nesplatí úroky alebo istinu z prijatého úveru, sú v rozpočte EÚ na tieto úvery vyčlenené rezervy. Tradične a v súlade s existujúcimi právnymi predpismi sa 9 % hodnoty úverov drží ako rezervy na makrofinančnú pomoc alebo úvery Euratomu pre krajiny mimo EÚ vo vyhradených zložkách SRF. Miera tvorby rezerv k týmto úverom je podrobnejšie opísaná v oddiele 3.2.

Sumy splátok uvedené v tabuľke 3 sa preto majú považovať za maximálne predpokladané sumy, ktoré by sa mohli čerpať na základe rezerv v rokoch 2025 – 2030.

Tabuľka 3: Ročný plán splácania nesplatených úverov poskytnutých krajinám mimo EÚ (istina + úroky) v rámci existujúcich programov na roky 2025 – 2030 (k 31. decembru 2024) (v miliónoch EUR)

34 Zahŕňajú 1 miliardu EUR pre Egypt, 95 miliónov EUR pre Moldavsko a 50 miliónov EUR pre Severné Macedónsko. Podrobnejšie informácie vrátane nesplatenej sumy na jednotlivých prijímateľov sú uvedené v správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní makrofinančnej pomoci krajinám mimo EÚ v roku 2024 [COM(2025) 330 final z 23. júna 2025] a v sprievodnom dokumente [SWD(2025) 166 final z 23. júna 2025].

35 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2022/2434 zo 6. decembra 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046, pokiaľ ide o stanovenie diverzifikovanej stratégie financovania ako všeobecnej metódy vypožičiavania si prostriedkov.

Rok	Euratom	Makrofinančná pomoc	Všetky programy
2025	1	162	**163**
2026	1	410	**411**
2027	51	442	**493**
2028	51	441	**492**
2029	0	1 185	**1 185**
2030	100	308	**408**
Spolu	**204**	**2 948**	**3 152**

2.3 Úvery, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor

Podmienené záväzky v rámci tohto okruhu vyplývajú z **úverov poskytnutých členským štátom** [t. j. úverov v rámci nástroja platobnej bilancie[36], úverov v rámci Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM)[37], úverov v rámci nástroja Euratom, úverov v rámci nástroja SURE[38] a úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré sa poskytujú na podporu investícií a reforiem]. Okrem toho **úvery poskytnuté Ukrajine** v rokoch 2023 a 2024 (18 miliárd EUR v podobe úverov makrofinančnej pomoci plus pre Ukrajinu a 13,1 miliardy EUR v podobe úverov poskytnutých v rámci Nástroja pre Ukrajinu) sú takisto kryté manévrovacím priestorom rozpočtu v rámci stropu vlastných zdrojov.

Na podmienené záväzky vyplývajúce z úverov členským štátom a z úverov nedávno poskytnutých Ukrajine sa rezervy netvoria *ex ante*. Namiesto toho sú zabezpečené možnosťou požiadať členské štáty o dodatočné „vlastné zdroje“ v rámci rozpočtového rámca EÚ (až do výšky stropu vlastných zdrojov, t. j. s využitím „manévrovacieho priestoru“ rozpočtu).

To znamená, že ak prijímateľ nesplnil svoje záväzky voči EÚ, tak by EÚ – v krajnom prípade a až po vyčerpaní všetkých ostatných možností na nájdenie riešenia v medziach existujúceho viacročného finančného rámca – bola oprávnená vyzvať členské štáty, aby predmetnú sumu kryli. Takéto čerpania finančných prostriedkov by sa uskutočnili nad rámec stropov VFR, ale pri úplnom dodržaní stropov vlastných zdrojov.

Novšie úvery (úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a úvery v rámci nástroja makrofinančnej pomoci plus pre Ukrajinu a Nástroja pre Ukrajinu) sa financujú prostredníctvom jednotného prístupu k financovaniu, pri ktorom sa úvery prijímateľom poskytujú s dlhým trvaním, zvyčajne s predĺženým obdobím, počas ktorého sa istina nespláca, po ktorom nasleduje dlhé obdobie s malou ročnou reamortizáciou istiny[39].

36 Nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov (Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1).

37 Nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus (Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1). Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1360 zo 4. augusta 2015, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 407/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky finančný stabilizačný mechanizmus (Ú. v. EÚ L 210, 7.8.2015, s. 1).

38 Nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1).

39 Koncom roka 2022 sa ako základná metóda na vykonávanie všetkých operácií vypožičiavania si prostriedkov vrátane makrofinančnej pomoci zaviedla diverzifikovaná stratégia financovania. Táto stratégia umožňuje úplne oddeliť špecifické vyplácanie úverov členskému štátu alebo krajine mimo EÚ od emisie špecifických dlhopisov EÚ. V rámci nástroja NGEU si Komisia vypožičiava prostriedky aj na trhoch s cieľom financovať nenávratnú podporu (vrátane grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti). Splátky týchto operácií vypožičiavania si prostriedkov sú kryté prostredníctvom rozpočtových prostriedkov budúcich ročných rozpočtov v rámci stropov viacročných

V roku 2024 Komisia v mene EÚ realizovala štyri programy, v rámci ktorých poskytla úvery členským štátom. V rámci prvých troch programov neboli v roku 2024 vyplatené žiadne nové úvery. Podrobnosti o týchto štyroch programoch sa stanovujú v týchto zarážkach:

- **Nástroj na podporu platobnej bilancie** bol vytvorený v roku 2002 na podporu krajín EÚ mimo eurozóny, ktoré majú ťažkosti s platobnou bilanciou alebo sú vystavené takémuto riziku.
- **EFSM** bol zavedený v roku 2010 s cieľom poskytovať finančnú podporu členským štátom, ktoré majú vážne finančné ťažkosti spôsobené mimoriadnymi udalosťami mimo ich kontroly alebo im takéto ťažkosti hrozia.
- program **SURE** bol schválený v júni 2020 s cieľom pomôcť financovať náhle a prudké zvýšenie vnútroštátnych verejných výdavkov, ktoré súvisí s vnútroštátnymi režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami v reakcii na krízu spôsobenú pandémiou COVID-19. Keďže tento núdzový nástroj bol zavedený pred nadobudnutím účinnosti zvýšenia stropu vlastných zdrojov[40] a manévrovacieho priestoru v roku 2020, všetky členské štáty súhlasili s poskytnutím neodvolateľných, bezpodmienečných záruk na požiadanie vo výške 25 % maximálnej sumy finančnej pomoci[41]. Príspevok každého členského štátu k celkovej sume záruky zodpovedá jeho podielu na celkovom HND EÚ (na základe rozpočtu EÚ na rok 2020),
- **Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti** je ústredným pilierom programu NextGenerationEU (NGEU) (2020)[42] a predstavuje dočasný nástroj na podporu reforiem a investícií v členských štátoch s konečným cieľom uľahčiť obnovu po pandémii COVID-19 a zároveň podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. V rámci Nástroja Európskej únie na obnovu si Komisia vypožičiava finančné prostriedky, ktoré sa z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti následne používajú na financovanie reforiem a investícií členských štátov. Financovať sa môžu buď formou úveru (vratnej podpory), alebo grantu (nenávratnej podpory). Podmienené záväzky vyplývajú len z úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (na rozdiel od grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti), preto sa na účely tejto správy zohľadňujú len úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Ku koncu roka 2024 vznikli v rozpočte EÚ podmienené záväzky z dvoch programov na podporu Ukrajiny, ktoré boli zaúčtované v rámci manévrovacieho priestoru. Prvým z týchto programov je **makrofinančná pomoc plus**, v prípade ktorej nesplatené sumy dosiahli na konci roka 2023 výšku 18 miliárd EUR, pričom v roku 2024 neboli vyplatené žiadne nové dodatočné úvery. Druhým z týchto programov je **Nástroj pre Ukrajinu** (13,1 miliardy EUR nesplatených ku koncu roka 2024). Úrokové náklady v rámci oboch programov sú dotované v období do konca roka 2027 s cieľom zvýšiť mieru zvýhodnenia týchto úverov, a to na základe rôznych dohôd. Členské štáty kryjú úrokové náklady úverov makrofinančnej pomoci plus prostredníctvom vonkajších pripísaných príjmov z rozpočtu EÚ, kým z rozpočtu EÚ sa kryjú úrokové náklady na úvery v rámci Nástroja pre Ukrajinu.

Tabuľka 4: Vyplatené úvery kryté manévrovacím priestorom rozpočtu EÚ (k 31. decembru 2024) (v miliónoch EUR)

finančných rámcov, a preto pre EÚ nepredstavujú podmienený záväzok. Z činností v rámci nástroja NGEU týkajúcich sa vypožičiavania si prostriedkov na poskytovanie úverov (t. j. na financovanie úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti) však vyplývajú nové podmienené záväzky a sú predmetom tejto správy.

40 Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom.

41 Okrem záruky poskytnutej všetkými členskými štátmi sa v nariadení o nástroji SURE stanovuje niekoľko záruk s cieľom zmierniť riziko vyplývajúce z podmienených záväzkov v rámci nástroja SURE. Patrí medzi ne limit koncentrácie na tri najvyššie úvery na úrovni 60 % maximálnej sumy poskytnutej v rámci nástroja SURE, maximálna ročná expozícia na úrovni 10 % (t. j. platby splatné každý rok nesmú presiahnuť 10 miliárd EUR) a možnosť Komisie posunúť splatnosť prostriedkov, ktoré si vypožičala, ak je to potrebné.

42 Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

	Vyplatené úvery	Vzniknuté úroky	Spolu
Nástroj na podporu platobnej bilancie (BOP)	200	1	**201**
EFSM	42 000	380	**42 380**
Nástroj SURE	98 355	104	**98 459**
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (úvery)	108 686	1 434	**110 120**
Makrofinančná pomoc+	18 000	273	**18 273**
Nástroj pre Ukrajinu	13 112	205	**13 317**
Spolu	**280 353**	**2 397**	**282 750**

Od konca roka 2023 do konca roka 2024 došlo k najvýraznejšiemu zvýšeniu v prípade úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré sa zvýšili zo 79,6 miliardy EUR na 110,1 miliardy EUR – nárast o 30,5 miliardy EUR od konca roka 2023 (+38,3 %). Celkovo došlo k nárastu celkových nesplatených súm z 239,7 miliardy EUR na konci roka 2023 na 282,8 miliardy EUR na konci roka 2024, čo predstavuje zvýšenie o 43 miliárd EUR (+17,9 %).

V tabuľke 5 sú uvedené sumy celkových ročných splátok (istiny + úroky) splatných všetkými prijímateľmi úverov EÚ poskytnutých v rámci: i) finančnej pomoci členským štátom a ii) finančnej pomoci Ukrajine v rámci nástroja makrofinančnej pomoci plus a Nástroja pre Ukrajinu.

Pre každý zo sledovaných rokov tieto sumy predstavujú ukazovateľ teoretického maximálneho peňažného toku z rozpočtu, ktorý má byť pokrytý z rozpočtu EÚ v súvislosti s podmienenými záväzkami vyplývajúcimi z finančnej pomoci členským štátom a Ukrajine na konci roka 2024.

V časovom horizonte nasledujúceho VFR (do roku 2034) dosahujú splátky istín a úrokov prijímateľmi úverov (t. j. bez úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti) relevantné pre stály strop v priemere 9,2 miliardy EUR každý rok. Splátky istín a úrokov prijímateľmi úverov kryté stropom nástroja NGEU (t. j. úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti) predstavujú v priemere 2,8 miliardy EUR ročne za obdobie 2025 – 2034.

Tabuľka 5: Ročný plán splácania v prípade nesplatených úverov, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor, (kapitál + úroky) v rámci existujúcich programov na roky 2025 – 2030 (k 31. decembru 2024) (v miliónoch EUR)

Rok	Platobná bilancia	EFSM	Nástroj SURE	Úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (*)	Makrofinančná pomoc + (**)	Nástroj pre Ukrajinu(***)	Všetky programy
2025	206	306	8 217	2 215	570	320	11 834

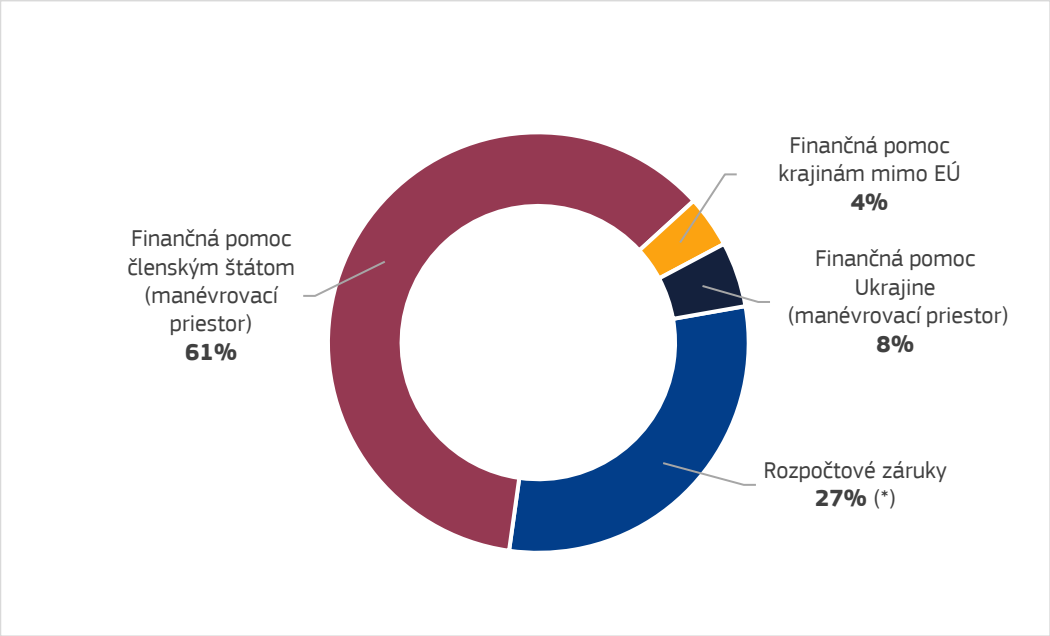
2026	0	6 913	8 327	2 216	570	391	18 417
2027	0	3 587	327	2 216	570	391	7 091
2028	0	4 612	10 327	2 219	571	392	18 121
2029	0	1 790	8 464	2 218	571	391	13 434
2030	0	371	10 327	2 216	570	391	13 875
Spolu	**206**	**17 579**	**45 989**	**13 300**	**3 423**	**2 277**	**82 772**

(*) Úrok z úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v rámci programu NGEU sa vypočítava priebežne podľa osobitnej metodiky [pozri vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2022) 9701 final z 19. decembra 2022]. Ročný úrok z týchto uvedených úverov je preto odhadom založeným na súčasných podmienkach financovania. (**) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2022/2463 môže EÚ na žiadosť Ukrajiny každoročne poskytnúť úrokovú dotáciu na pokrytie úrokových nákladov súvisiacich s úvermi makrofinančnej pomoci+.
(***) V súlade s článkom 23 nariadenia (EÚ) 2024/792 môže Ukrajina každý rok požiadať o bonifikáciu úrokovej sadzby na pokrytie úrokových nákladov súvisiacich s úvermi poskytnutými v rámci Nástroja pre Ukrajinu.

2.4 Prehľad podmienených záväzkov na konci roka 2024

Na konci roka 2024 bol rozpočet EÚ vystavený podmieneným záväzkom v celkovej výške 410 miliárd EUR, ktoré možno rozčleniť na: i) vyše **300 miliárd EUR** v súvislosti s úvermi poskytnutými členským štátom a krajinám mimo EÚ a ii) **110 miliárd EUR** v súvislosti so zárukami poskytnutými prostredníctvom EFSI, InvestEU, ELM, EFSD, EFSD+ a UIF. Najväčší súbor expozícií rozpočtu EÚ vyplýva z úverových programov pre členské štáty.

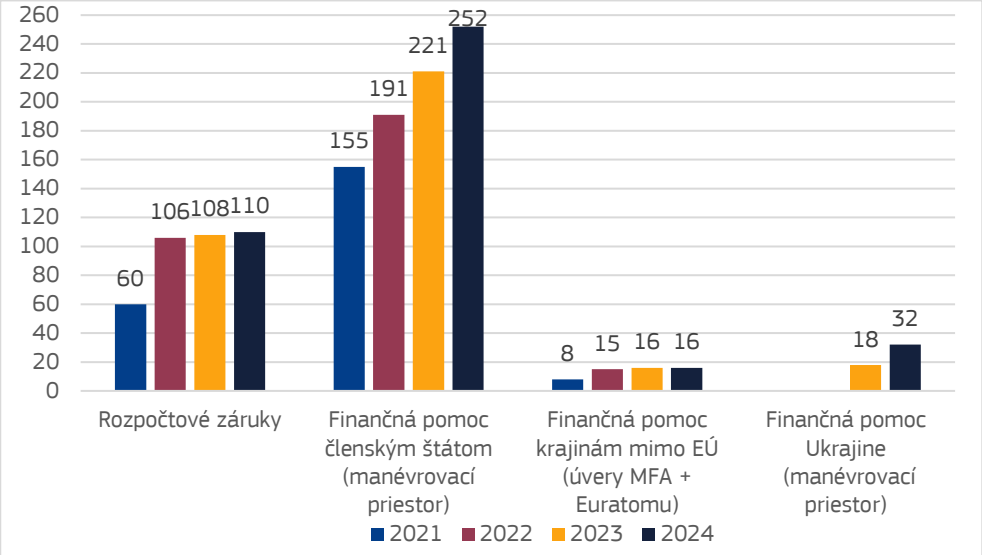
Graf 1: Rozčlenenie podmienených záväzkov podľa zdroja k 31. decembru 2024

(*) Na základe celkovej sumy „Maximálnej dostupnej záruky podpísanej s implementujúcimi partnermi" (pozri tabuľku 1).

O rastúcom význame rozpočtových záruk a programov finančnej pomoci na vykonávanie politík EÚ svedčí neustály rastúci trend zaznamenaný v rokoch 2021 – 2024. Nárast zaznamenaný v roku 2024 (+13 % v porovnaní s minulým rokom) zodpovedá nárastu evidovanému od konca roka 2022 do konca roka 2023, +16 %). Je to v kontraste s výrazným 40 % nárastom pozorovaným od konca roka 2021 do konca roka 2022, ktorý vychádzal z nižšieho základu.

Graf 2: Rozčlenenie nesplatených podmienených záväzkov podľa zdroja v rokoch 2021 až 2024 (v miliardách EUR)

Prevažnú časť nárastu v roku 2024 možno pripísať dodatočným úverom vyplateným v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a finančnej pomoci Ukrajine. Podmienené záväzky vyplývajúce z programov rozpočtových záruk zostali v roku 2024 vo veľkej miere stabilné. Nárast záväzkov vyplývajúcich z programov rozpočtových záruk v dôsledku začiatku fázy implementácie Programu InvestEU, EFSD+ a UIF bol takmer úplne kompenzovaný poklesom expozícií v rámci ELM, EFSI a EFSD v dôsledku splatných alebo zrušených expozícií.

Podmienené záväzky EÚ sa v roku 2025 ešte viac zvýšili v súvislosti s:

i) dodatočnou podporou krajín mimo EÚ (najmä podpora Ukrajiny v rámci Nástroja pre Ukrajinu a úveru makrofinančnej pomoci na „urýchlenie využitia mimoriadnych príjmov“[43]);

ii) dodatočným vyplácaním úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti členským štátom;

iii) ďalším pokrokom pri vykonávaní programov rozpočtových záruk (InvestEU, EFSD+ a investičný rámec pre Ukrajinu) a

iv) implementáciou nových schválených programov makrofinančnej pomoci Egyptu[44] a Jordánsku[45] spolu s implementáciou Investičného rámca pre západný Balkán (WBIF)[46] a Nástroja pre Moldavsko[47].

Vyplácanie úverov členským štátom v rámci programu Bezpečnostná akcia pre Európu (SAFE) sa začne začiatkom roka 2026[48].

3. Posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov EÚ

43 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2773 z 24. októbra 2024 o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine.

44 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1267 z 24. júna 2025 o poskytnutí makrofinančnej pomoci Egyptskej arabskej republike.

45 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/793 zo 14. apríla 2025 o poskytnutí makrofinančnej pomoci Jordánskemu hášimovskému kráľovstvu.

46 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 z 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán.

47 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/535 z 18. marca 2025, ktorým sa zriaďuje Nástroj na podporu reforiem a rastu pre Moldavskú republiku.

48 Nariadenie Rady (EÚ) 2025/1106 z 27. mája 2025, ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE).

3.1 Rámec posudzovania

Bez toho, aby bolo dotknuté posúdenie tvorby rezerv na určité finančné záväzky počas celej ich životnosti, čo sa vyžaduje v prípade vzniku záväzkov, sa v článku 213 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách stanovuje, že „*sa podmienené záväzky vyplývajúce z rozpočtových záruk alebo finančnej pomoci na ťarchu rozpočtu považujú za udržateľné, ak je ich predpokladaný viacročný vývoj v súlade s limitmi stanovenými v nariadení, ktorým sa určí VFR, uvedenom v článku 312 ods. 2 ZFEÚ a stropom ročných platobných rozpočtových prostriedkov stanoveným v článku 3 ods. 1 rozhodnutia (EÚ, Euratom) 2020/2053*.“ (t. j. stropy VFR a strop vlastných zdrojov).

To znamená, že zdroje, ktoré je EÚ schopná čerpať v jednom roku v rámci súčasného VFR a stropu vlastných zdrojov, by mali postačovať na financovanie výdavkov vyplývajúcich z VFR, ako aj akýchkoľvek vyplývajúcich podmienených záväzkov.

Najmä platby týkajúce sa **podmienených záväzkov, na ktoré sa tvoria rezervy**, sa v súvislosti s rozpočtovými zárukami a finančnou pomocou krajinám mimo EÚ musia financovať zo stanovených rezerv a zo všetkých ďalších rezervných platieb plánovaných v kontexte VFR. V oddiele 3.2 tejto správy sa uvádza posúdenie primeranosti dostupných rezerv na splnenie očakávaných a neočakávaných platieb vyplývajúcich z rozpočtových záruk a finančnej pomoci krajinám mimo EÚ v súvislosti so záväzkami na konci roka 2024.

Platby súvisiace so vznikom podmienených záväzkov vyplývajúcich z **finančnej pomoci** členským štátom a Ukrajine, **pri ktorej sa využíva manévrovací priestor**, sa môžu financovať uplatnením dodatočných vlastných zdrojov do výšky stropu stanoveného v rozhodnutí o vlastných zdrojoch ako krajné opatrenie po využití iných spôsobov na pokrytie týchto platieb alebo úprave plánu súvisiacich záväzkov. Manévrovací priestor (t. j. rozdiel medzi stropom vlastných zdrojov a vlastnými zdrojmi potrebnými na financovanie výdavkov z rozpočtu EÚ) predstavuje finančnú kapacitu EÚ na krytie dodatočných peňažných tokov z rozpočtu súvisiacich so vznikom podmienených záväzkov vyplývajúcich z finančnej pomoci, pri ktorej sa využíva manévrovací priestor[49]. Výsledky tohto posúdenia udržateľnosti podmienených záväzkov, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor a ktoré existovali ku koncu roka 2024, sú uvedené ďalej v oddiele 3.3. Rozhodnutím o vlastných zdrojoch z roku 2020 sa dočasne zvyšuje strop vlastných zdrojov (o dodatočných 0,6 % HND do roku 2058) s cieľom zohľadniť záväzky vzniknuté počas vykonávania nástroja NGEU vrátane podmienených záväzkov, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor a ktoré vyplývajú z úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti poskytnutých členským štátom.

3.2 Posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov, na ktoré sa tvoria rezervy

a) Tvorba rezerv dostupná na konci roka 2024

Na podmienené záväzky vyplývajúce z rozpočtových záruk a z finančnej pomoci krajinám mimo EÚ sa v rozpočte EÚ tvoria rezervy na základe konzervatívneho posúdenia očakávaných strát počas celej životnosti pre každý nástroj a dodatočnej bezpečnostnej rezervy (na riešenie neočakávaných strát). Rezervy na ochranu rozpočtu EÚ pred stratami, ktoré môžu vyplynúť z rozpočtových záruk a finančnej pomoci krajinám mimo EÚ, sú držané v SRF.

K 31. decembru 2024 predstavovala trhová hodnota čistých aktív v SRF 23,2 miliardy EUR, čo je nárast z 18,8 miliardy EUR na konci roka 2023[50]. Na zostávajúce roky tohto VFR Komisia nahromadí do SRF dodatočné rezervy (najmä rezervy týkajúce sa Programu InvestEU, EFSD+ a Záruky pre Ukrajinu), čo povedie k ďalšiemu rozšíreniu SRF.

49 Rámec posudzovania tohto súboru podmienených záväzkov bol podrobne opísaný vo vydaní tejto správy z roku 2021, t. j. COM(2021) 676 final z 5. 11. 2021.

50 V roku 2024 bolo SRF poskytnutých 3,6 miliardy EUR čistých príspevkov z rozpočtu EÚ alebo z príspevkov zúčastnených členských štátov a krajín v Európskom združení voľného obchodu (EZVO).

V súlade so usmerneniami pre správu aktív udržiava SRF likvidné diverzifikované portfólio, ktoré investuje predovšetkým do vysoko hodnotených dlhových nástrojov, ako sú dlhopisy vydané vládami, nadnárodnými subjektmi, štátnymi agentúrami a podnikmi, s cieľom zabezpečiť zachovanie kapitálu počas investičného horizontu. Portfólio SRF na konci roka bolo dobre diverzifikované v rôznych triedach aktív v rámci oprávnených svetových trhov s pevným výnosom vrátane určitej obmedzenej expozície voči cenným papierom, ktoré nie sú denominované v EUR, akciovým fondom obchodovaným na burze a hotovosti alebo hotovostných ekvivalentov.

V roku 2024 dosiahol SRF ročný výnos +3,57 %, čo prekračuje jeho portfóliovú referenčnú hodnotu (+3,31 %)[51].

Hoci sú finančné prostriedky držané v SRF spravované v súlade s jednotnou investičnou politikou a využívajú spoločnú infraštruktúru, rezervy sú vyčlenené ako prostriedky patriace programu (alebo členskému štátu), ktorý je zdrojom tvorby rozpočtových rezerv.

K 31. decembru 2024 sa SRF skladal z 18 zložiek (z ktorých 15 bolo plne funkčných a obsahovalo finančné prostriedky) vrátane zložiek pre všetky prebiehajúce záručné programy a zložky Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia (GFEA) (ktorá pokrýva minulé úvery ELM, Euratomu a makrofinančnej pomoci) a zložky pre úvery makrofinančnej pomoci a Euratomu po roku 2020. Z 18 zložiek sa 11 týkalo expozícií EÚ a sedem boli zložky členských štátov v rámci Programu InvestEU, pričom prispievajúce členské štáty vlastnia rezervy a nesú výhradnú zodpovednosť za súvisiace podmienené záväzky.

Rezervy na úvery makrofinančnej pomoci a Euratomu sú rozložené v rámci niekoľkých odlišných zložiek SRF:

- minulé expozície (úvery makrofinančnej pomoci vo výške 7,3 miliardy EUR a úvery Euratomu vo výške 300 miliónov EUR) sú súčasťou zložky Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia,
- nové úvery makrofinančnej pomoci (2,7 miliardy EUR) viazané po roku 2020 vrátane núdzového úveru makrofinančnej pomoci Ukrajine v hodnote 1,2 miliardy EUR z roku 2022 patria do zložky makrofinančnej pomoci po roku 2020,
- mimoriadne úvery makrofinančnej pomoci Ukrajine vo výške 6 miliárd EUR (mimoriadna makrofinančná pomoc I a makrofinančná pomoc II) sú v samostatnej zložke vzhľadom na to, že na tieto úvery sa vzťahuje dodatočné krytie rizík (t. j. pre tento balík mimoriadnych úverov makrofinančnej pomoci Ukrajine sa vyžaduje miera krytia vo výške 70 %: 9 % splatených rezerv z rozpočtu EÚ a 61 % čerpateľných záruk od členských štátov).

51 Ďalšie informácie sa nachádzajú v správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o spoločnom rezervnom fonde za rok 2024.

Tabuľka 6: Zložky SRF (k 31. decembru 2024)

Zložka	Trhová hodnota v EUR
Zložky otvorené v roku 2021	
EFSI	8 880 303 796
Garančný fond pre vonkajšie opatrenia[52]	3 225 691 236
EFSD	761 545 053
Program InvestEU[53]	5 530 142 834
Zložky otvorené v roku 2022	
EFSD+	2 942 175 755
MFA po roku 2020	128 662 218
Výnimočná makrofinančná pomoc Ukrajine[54]	240 575 443
Úvery Euratomu po roku 2020	–
Úvery v rámci ELM so zmeneným účelom pre Ukrajinu	–
Záruka InvestEU pre Rumunsko	187 974 119
Záruka InvestEU pre Česko	44 099 187
Záruka InvestEU pre Fínsko	30 657 774
Záruka InvestEU pre Grécko	252 204 112
Operácie kombinovaného financovania v rámci InvestEU	667 045 123
Zložky otvorené v roku 2023	
Záruka InvestEU pre Bulharsko	79 674 706
Záruka InvestEU pre Maltu	7 939 418
Zložky otvorené v roku 2024	
Záruka pre Ukrajinu	201 878 310
Záruka InvestEU pre Španielsko	–
SPOLU	**23 180 569 085**

b) Posúdenie udržateľnosti rozpočtových záruk

Ako sa vysvetľuje v oddiele 2.1, rozpočtové záruky EÚ sa výrazne líšia z hľadiska politických cieľov, štruktúr rozdelenia rizika a rizikového profilu príslušných operácií. To môže následne viesť k rôznej

52 V Garančnom fonde pre vonkajšie opatrenia sa držia rezervy na mandát na poskytovanie vonkajších úverov (ELM), minulú makrofinančnú pomoc a programy Euratomu.
53 Zložka EÚ.
54 Podľa rozhodnutia (EÚ) 2022/1201 a rozhodnutia (EÚ) 2022/1628 o poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine.

miere tvorby rezerv pre rôzne programy na základe hodnoty v riziku (VaR)[55], ktorá zabezpečuje primerané krytie potenciálnych strát na určitom (vopred vymedzenom) stupni spoľahlivosti. Analýza vykonaná v rámci najnovšej správy o článku 41 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách potvrdzuje, že dostupné sumy na tvorbu rezerv pre relevantné zložky SRF sú v súlade s požiadavkami príslušných predpisov. V prípade fondov EFSI a EFSD bola zistená tvorba prebytkových rezerv.

Z dostupných údajov o čistých stratách počas životnosti k 31. decembru 2024, pokiaľ ide o rozpočtové záruky zavedené k uvedenému dátumu, možno vyvodiť tieto závery:

- **EFSI** je úplne vytvorená rozpočtová záruka, v prípade ktorej oprávnené obdobie na podpisy uplynulo koncom roka 2022. Komisia preto musí vykonať posúdenie prebytku/doplnenia požadované podľa článku 216 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Komisia tento rok dospela k záveru, že cieľová miera tvorby rezerv EFSI na úrovni 35 % je stále primeraná [t. j. z posúdenia rizika založeného na analýze hodnoty v riziku (VaR) so stupňom spoľahlivosti 95 % vyplýva požadovaná miera tvorby rezerv na úrovni 34 % (nárast z 31 % v minulom roku)]. Súčasná tvorba rezerv držaných voči expozíciám EFSI (38,7 %) presahuje cieľovú mieru tvorby rezerv 35 %. Je právne stanovené, že táto nadmerná tvorba rezerv EFSI vo výške 853 miliónov EUR sa môže použiť na financovanie nákladov na tvorbu rezerv na záruku EÚ v rámci Programu InvestEU a zo zvyšnej časti sa bude financovať úverový nástroj pre verejný sektor.
- **EFSD** je takisto úplne vytvorený ku koncu roka 2024. Z analýzy rizík vyplýva, že v tejto chvíli je cieľová miera tvorby rezerv na úrovni 50 % stále primeraná. V porovnaní s príslušnou referenčnou hodnotou[56] existuje nadmerná tvorba rezerv v hodnote 321,4 milióna EUR a na základe cieľovej miery tvorby rezerv je prebytok 405 miliónov EUR.
- **Garančný fond pre vonkajšie opatrenia**, v ktorom sú držané rezervy na úvery makrofinančnej pomoci spred roka 2021, úver Euratomu a ELM, má v súčasnosti *de facto* mieru tvorby rezerv na úrovni 9,96 % (bez zohľadnenia úverov ELM, ktoré boli presmerované na Ukrajinu), čo je porovnateľné s cieľovou mierou tvorby rezerv stanovenou v nariadení o Garančnom fonde pre vonkajšie opatrenia na úrovni 9 %. V prípade úverov ELM presmerovaných na Ukrajinu Komisia usúdila, že miera tvorby rezerv na úrovni 70 % je stále primeraná.
- Program **InvestEU**, **EFSD+** a **UIF** sú stále v skorej fáze, čo znamená, že podkladové portfóliá a tvorba rezerv ešte nie sú úplne vytvorené. Preto je priskoro na vyvodenie záverov o primeranosti mier tvorby rezerv na tieto záruky.

c) Posúdenie udržateľnosti úverov poskytnutých krajinám mimo EÚ

Zloženie nesplateného úverového portfólia makrofinančnej pomoci krajinám mimo EÚ zahŕňa úvery diverzifikovanému súboru: i) kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín na členstvo v EÚ, ii) krajín a území, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, a iii) iných krajín mimo EÚ, ktoré zohrávajú rozhodujúcu úlohu v regionálnej stabilite a ktoré majú pre EÚ strategický význam a sú jej politicky, hospodársky a geograficky blízke.

V úvahách uvedených v ďalších troch bodoch sa podporuje pokračujúca vhodnosť celkovej cieľovej miery tvorby rezerv na úvery makrofinančnej pomoci na úrovni 9 %:

- hospodárske postavenie prijímateľov makrofinančnej pomoci, berúc do úvahy faktory ako HDP na obyvateľa, relatívna vyspelosť hospodárstva, blízkosť k hospodárstvu EÚ atď.,
- priame prepojenie programov makrofinančnej pomoci s existujúcim programom vyplácania prostriedkov MMF a súvisiace nepredvídané riziká a uspokojivé výsledky pri jeho

55 VaR možno vymedziť ako úroveň straty v rámci portfólia, ktorá sa štatisticky v určitom časovom období neprekročí s určitým stupňom spoľahlivosti. Príslušný stupeň spoľahlivosti pre interné programy (EFSI,Program InvestEU) je 95 % a v prípade externých programov (EFSD, EFSD+) ide o 90 %, pričom sa týmito stupňami zohľadňujú faktory, ako sú rôzne ciele politiky a príslušné rámce.

56 Hodnota v riziku s 90 % stupňom spoľahlivosti.

implementácii, čo by malo zabezpečiť finančnú životaschopnosť danej krajiny mimo EÚ, a tým aj prípadné splácanie finančných prostriedkov Únie,

- posúdenie hospodárskej situácie prijímateľov makrofinančnej pomoci a nedávny makroekonomický vývoj v partnerských krajinách.

Pokiaľ ide o riziko likvidity, treba mať na pamäti aj to, že súčasná štruktúra úverov makrofinančnej pomoci, splatnosť a splátky od prijímateľov sú dobre rozložené na súčasný VFR a nasledujúce VFR (ako bolo vykázané v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke EÚ[57]), čím sa znižuje rozsah rizika pre rozpočet EÚ dokonca aj v prípade omeškania alebo nesplácania. Okrem toho likvidita v SRF pôsobí ako rezerva, čím sa zabezpečuje dostupnosť dostatočnej likvidity na zvládnutie potenciálnych finančných narušení.

Rámček 2: Podmienené záväzky EÚ vyplývajúce z finančnej podpory Ukrajine – hlavný vývoj v rokoch 2024 – 2025

Od ruskej invázie na Ukrajinu v roku 2022 EÚ neustále poskytuje Ukrajine silnú politickú, hospodársku, vojenskú, finančnú a humanitárnu podporu. Úplný súbor priamych a nepriamych finančných expozícií voči Ukrajine v rámci existujúcich programov k 30. júnu 2025 je uvedený v tabuľke 7.

Hlavným nástrojom na poskytovanie finančnej podpory Ukrajine na roky 2024 – 2027 je **Nástroj pre Ukrajinu** s celkovou kapacitou až 50 miliárd EUR na roky 2024 – 2027[58].

V roku 2024 sa EÚ zaviazala poskytnúť ďalší úver makrofinančnej pomoci vo výške 18,1 miliardy EUR v kontexte **iniciatívy skupiny G7 „úvery pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“**[59]. Úver, ktorý sa má v plnej výške vyplatiť v priebehu roka 2025, sa splatí z výnosov z imobilizovaných ruských štátnych aktív v EÚ prostredníctvom **Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu**[60], ktorý spravuje Európska komisia. Príjmy z imobilizovaných aktív pokryjú aj náklady na úrokové sadzby týchto úverov.

Úvery v rámci Nástroja pre Ukrajinu (33 miliárd EUR na roky 2024 – 2027) a úver makrofinančnej pomoci urýchľujúci využitie mimoriadnych príjmov (18,1 miliardy EUR na roky 2024 – 2027) sa poskytujú s vysokou mierou zvýhodnenia vzhľadom na bonifikáciu úrokov a dlhé obdobie splácania 35 rokov, resp. 45 rokov vrátane desaťročného obdobia odkladu. Tým sa znižuje ročné zaťaženie verejných financií Ukrajiny a zároveň sa minimalizujú riziká pre rozpočet EÚ. Na konci júna 2025 boli v rámci Nástroja pre Ukrajinu nesplatené úvery v celkovej výške 16,2 miliardy EUR, zatiaľ čo v prvom polroku 2025 bolo v rámci úveru makrofinančnej pomoci urýchľujúceho využitie mimoriadnych príjmov vyplatených 7 miliárd EUR.

Rozpočtové krytie podmienených záväzkov vyplývajúcich z úverov poskytnutých Ukrajine od roku 2023 bolo zabezpečené rozpočtovým manévrovacím priestorom (o ktorom sa hovorí v nasledujúcej časti). Úvery poskytnuté Ukrajine koncom roka 2022 (makrofinančná pomoc vo

57 https://commission.europa.eu/publications/consolidated-annual-accounts-european-union-financial-year-2024_en

58 Podrobnosti sú uvedené v rámčeku 1 v správe z roku 2024.

59 V júni a októbri 2024 skupina G7 ohlásila dohodu o spustení *iniciatívy „úvery pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“*, ktorou sa členovia G7 dohodli na poskytnutí úverov Ukrajine do výšky až 45 miliárd EUR (približne 50 miliárd USD) krytých nenávratnou finančnou podporou z Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu. Zložka iniciatívy zameraná na financovanie pozostáva z individuálnych bilaterálnych úverov od USA, Spojeného kráľovstva, Kanady a Japonska a z úverového nástroja výnimočnej makrofinančnej pomoci, ktorý poskytuje Európska únia. Iniciatíva úverov pre Ukrajinu urýchľujúcich využitie mimoriadnych príjmov bola navrhnutá tak, aby sa tieto úvery dali splácať bez uplatňovania právnych prostriedkov voči Ukrajine, pričom finančné prostriedky na obsluhu a splácanie úverov sa majú získať z uvedeného mechanizmu spolupráce. Samotný mechanizmus, ktorý spravuje Európska komisia, bude financovaný z mimoriadnych čistých ziskov dosiahnutých centrálnymi depozitármi cenných papierov v Európskej únii a (prípadne) iných krajinách G7 z aktív a rezerv Ruskej centrálnej banky, ktoré boli imobilizované v medzinárodných zúčtovacích systémoch krátko po tom, ako Rusko začalo svoju nelegálnu útočnú vojnu.

60 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2773 z 24. októbra 2024 o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine.

výške 6 miliárd EUR a úvery v rámci ELM so zmeneným účelom vo výške 1,59 miliardy EUR) podliehajú rozpočtovému krytiu na úrovni 70 %[61].

V súlade s článkom 13 rozhodnutia (EÚ) 2022/1628 o makrofinančnej pomoci Komisia preskúmala primeranosť miery tvorby rezerv na úrovni 70 % ku koncu júna 2025 v kontexte správy o článku 41 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Po tomto preskúmaní Komisia dospela k záveru, že v posudzovanom období neexistujú žiadne dostatočné nové trvalé a zmysluplné prvky, ktoré by odôvodňovali zmenu miery tvorby rezerv na úrovni 70 %. Najnovší vývoj vrátane výsledkov ôsmeho preskúmania rozšírenej dohody vykonaného MMF v rámci programu rozšírenej fondovej facility (EFF) pre Ukrajinu potvrdzuje, že miera tvorby rezerv na úrovni 70 % pre povojnové expozície voči krajine je stále primeraná[62].

Tabuľka 7: Nesplatené priame a nepriame expozície voči Ukrajine (kapitál) v rámci existujúcich programov (k 30. júnu 2025) (v mil. EUR)

Priame expozície	Nesplatená suma	Rozpočtové krytie
Minulá makrofinančná pomoc	3 810	9 %
Minulé úvery Euratomu	300	9 %
Núdzová makrofinančná pomoc	1 200	9 %
Výnimočná makrofinančná pomoc I + II	6 000	9 % (+61 % záruk členských štátov)
Makrofinančná pomoc+	18 000	Manévrovací priestor
Nástroj pre Ukrajinu – pilier I	13 200	Manévrovací priestor
Úver makrofinančnej pomoci urýchľujúci využitie mimoriadnych príjmov	7 000	Manévrovací priestor
Spolu	**49 510**	
Nepriame expozície		
Úvery ELM vyplatené pred februárom 2022	1 708	9 %
Prvý balík EIB v rámci ELM	668	9 %
Druhý balík EIB v rámci ELM	1 338	70 %
EFSD+ IW1	103	70 %
Záruka pre Ukrajinu	1 489	70 %
Spolu	**5 306**	

3.3 Posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor

Schopnosť rozpočtu EÚ reagovať na situáciu, keď dôjde k vzniku expozície v súvislosti s podmienenými záväzkami, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor, sa posudzuje uplatnením rámca uvedeného v oddiele 3.1.

61 V prípade úverov v rámci ELM so zmeneným účelom bude mať krytie formu splatených rezerv financovaných z rozpočtu EÚ. Rovnaký účinok sa pri výnimočnej makrofinančnej pomoci dosiahne doplnením miery splatených rezerv na úrovni 9 % zárukami členských štátov na pokrytie časti druhej straty na úrovni až 61 % úverových expozícií.

62 Pozri https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2025/06/30/Ukraine-Eighth-Review-Under-the-Extended-Arrangement-Under-the-Extended-Fund-Facility-568152.

V prípade záväzkov, na ktoré sa vzťahuje stály strop vlastných zdrojov, sa v ročnom posúdení zohľadňujú nesplatené expozície k 31. decembru 2024. Ako je vysvetlené v rámčeku 1, zahŕňa to podmienené záväzky súvisiace s aktuálnym stavom vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci: EFSM, nástroja platobnej bilancie, programu SURE, makrofinančnej pomoci plus pre Ukrajinu a Nástroja pre Ukrajinu. Novšie podmienené záväzky, ako sú záväzky vyplývajúce z úveru makrofinančnej pomoci urýchľujúceho využitie mimoriadnych príjmov a nástroja SAFE, sa posúdia v budúcich ročných posúdeniach[63].

Pokiaľ ide o záväzky v rámci nástroja NGEU v medziach VFR 2021 – 2027, strop vlastných zdrojov sa zvýšil o 0,6 % HND EÚ výlučne s cieľom zaručiť tieto emisie. Tým sa zabezpečuje, že EÚ má prostriedky na splácanie úrokov a istiny z dlhu emitovaného na financovanie nenávratnej podpory z nástroja NGEU (granty v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti) a návratnej podpory z nástroja NGEU (úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti) členským štátom. Keďže úrokové náklady a splácanie grantov sú zahrnuté do budúceho ročného rozpočtového plánovania, len úvery z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti predstavujú podmienené záväzky voči rozpočtu. Okrem toho sa pri uplatnení konzervatívneho prístupu v stresových testoch zohľadňujú aj dlhopisy s blížiacou sa splatnosťou, ktoré sa plánujú preniesť do ďalšieho obdobia.

Prvým krokom je vytvorenie hlavného scenára (základný scenár), ktorý zodpovedá očakávanému vývoju výdavkov EÚ a finančnej kapacite v nasledujúcich rokoch. Na tento účel sa v tejto správe vychádza z uverejneného návrhu rozpočtu na rok 2026[64] a dlhodobej prognózy budúcich peňažných tokov do rozpočtu EÚ a z rozpočtu EÚ[65], v ktorej sa podľa návrhu Komisie prognózujú príjmy a výdavky vyplývajúce z VFR na roky 2021 – 2027, nástroja NextGenerationEU a nasledujúceho VFR a rozhodnutia o vlastných zdrojoch.

V tomto hlavnom scenári je teda stály strop vlastných zdrojov stanovený na 1,4 % HND EÚ v rokoch 2026 a 2027 a 1,75 % HND EÚ od roku 2028[66]. Pokiaľ ide o nástroj NextGenerationEU, v hlavnom scenári sa predpokladá, že splácanie sa v súlade s návrhom VFR vypracovaným Komisiou začne v roku 2028 fixnou ročnou sumou 24 miliárd EUR.

Tento scenár poskytuje základnú prognózu manévrovacieho priestoru, na základe ktorej sa posudzuje udržateľnosť podmienených záväzkov vzniknutých k 31. decembru 2024 v zmysle článku 256 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Novšie operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov budú zahrnuté v budúcich výročných správach.

Podľa tohto základného scenára a s výnimkou súčasného rozpočtového roka 2025 je k dispozícii manévrovací priestor na krytie existujúcich a nových podmienených záväzkov v období 2026 – 2034, ktorý v priemere predstavuje približne **128,5 miliardy EUR** ročne, pokiaľ ide o rezervu v rámci trvalého stropu vlastných zdrojov, a približne **111,4 miliardy EUR** ročne v prípade dočasného stropu na úrovni 0,6 % HND EÚ. V tomto základnom scenári sa teda predpokladá, že nedôjde k vzniku žiadneho podmieneného záväzku.

Pri dodatočných stresových testoch sa posudzuje udržateľnosť existujúcich podmienených záväzkov v extrémnych scenároch v rokoch 2026 – 2034. Na základe jednotného prístupu k financovaniu sa podmienené záväzky súvisiace s vypožičiavaním si prostriedkov v rámci rôznych programov vykazujú integrovaným spôsobom bez ohľadu na to, či sa týkajú výdavkového rizika (plánované prenášanie dlhopisov do ďalšieho obdobia v prípade grantov NGEU) alebo príjmového rizika (plánované prenášanie dlhopisov do ďalšieho obdobia v prípade úverov členským štátom v rámci NGEU alebo Ukrajine v rámci makrofinančnej pomoci plus a Nástroja pre Ukrajinu). Z tohto dôvodu sa stresové testovanie príjmov a výdavkov v porovnaní s minulými vydaniami správy

63 Návrh nariadenia Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034 [COM(2025) 571 final]; návrh rozhodnutia Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia (EÚ, Euratom) 2020/2053 [COM(2025) 574 final].

64 Vrátane opravného listu č. 1/2026 [COM(2025) 851].

65 COM(2025) 573 final.

66 Návrh Komisie na budúce rozhodnutie o vlastných zdrojoch zahŕňa aj možnosť dočasného zvýšenia stropu vlastných zdrojov o ďalších 0,25 % HND EÚ, ak sa aktivuje „krízový mechanizmus“. Pokiaľ a dokým sa však tento mechanizmus neaktivuje počas nasledujúceho VFR, toto ustanovenie nemá vplyv na posúdenie uvedené v tejto správe.

kombinuje do spoločného testu. Stresové testovanie tvoria tri druhy stresových testov, z ktorých každý je uvedený v nasledujúcich odsekoch.

1. **Stresový test hospodárstva.** V hlavnom scenári HND EÚ zodpovedá prognózam týkajúcim sa skutočného rastu a inflácie, ktoré sú uvedené v európskej hospodárskej prognóze Komisie z jari 2025[67]. V prípade stresového testu je predpokladaná miera nominálneho rastu v porovnaní so základným scenárom nižšia o jeden percentuálny bod za každý rok v rámci vykazovacieho obdobia[68].

   Tým sa znižuje nominálna hodnota stropu vlastných zdrojov a na základe toho aj dostupný manévrovací priestor v priemere o **18,6 miliardy EUR** ročne pre „nerozpočtované“ sumy (manévrovací priestor) v rámci stáleho stropu vlastných zdrojov a o **6,5 miliardy EUR** v rámci dočasného stropu pre nástroj NGEU na roky 2026 – 2034.

2. **Stresový test na výdavkovej a príjmovej strane rozpočtu.** Podľa tohto scenára sú výdavky predpokladané v maximálnej teoretickej výške (t. j. maximálne možné stropy pre platby v rámci VFR a všetky jednotlivé osobitné nástroje vrátane rezervy pre Ukrajinu). Je dôležité zdôrazniť, že: i) to neodráža prognózu zdola nahor a nesúvisí to so žiadnymi súčasnými očakávaniami týkajúcimi sa vývoja platieb EÚ a ii) na výdavkovej strane rozpočtu si akékoľvek rozhodnutie zvýšiť výdavky (v rámci stropov VFR) vyžaduje návrh Komisie a schválenie Európskym parlamentom a Radou ako rozpočtovým orgánom.

   Pokiaľ ide o náklady na financovanie NGEU, v tomto scenári sa predpokladá, že pri prekročení nákladov v porovnaní s technickou aktualizáciou finančného plánu v roku 2027 sa 50 % prekročenia pokryje z iných dostupných rozpočtových prostriedkov a zvyšných 50 % sa pokryje z nástroja EURI.

   V tomto extrémnom scenári sa takisto posudzuje, či by dostupný manévrovací priestor postačoval, ak by všetky podmienené záväzky, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor, vznikli v rovnakom čase. Z praktického hľadiska by to znamenalo, že všetky krajiny, ktoré využívajú programy finančnej pomoci (väčšinou ide o členské štáty), by zároveň neuhradili svoje splátky, keď sa stanú splatnými. V prípade programov financovaných v rámci jednotného prístupu k financovaniu (NGEU, ako aj relevantné programy VFR) sa v tomto stresovom teste predpokladá, že všetky úrokové náklady sa hradia z rozpočtu a všetky emisie splatné v danom roku sa splatia. Plánovaná prolongácia dlhu sa preto v tejto hypotetickej situácii nezohľadňuje.

   Treba poznamenať, že ide o mimoriadne nepravdepodobný scenár, v ktorom sa nezohľadňujú všetky opatrenia, ktoré môže Komisia prijať s cieľom zabrániť takejto situácii (napr. zmena plánu splácania dlhov a aktívne riadenie likvidity).

   Na tomto stresovom teste sa ukazuje, že manévrovací priestor je dostatočný v scenári, v ktorom výdavky dosahujú teoretické maximum a žiadny prijímateľ nedokáže splácať svoj úver. Výsledný manévrovací priestor v rámci stáleho stropu vlastných zdrojov by v priemere počas obdobia 2026 – 2034 predstavoval **101,7 miliardy EUR**, t. j. o **26,7 miliardy EUR** menej ako v základnom scenári.

   Manévrovací priestor v rámci dočasného stropu vlastných zdrojov na úrovni 0,6 % HND EÚ, ktorým sa zaručujú emisie nástroja NGEU, by sa v rokoch 2026 – 2034 znížil v priemere o **43,0 miliardy EUR** ročne na úroveň **v priemere 68,4 miliardy EUR**.

3. **Kombinovaný stresový test na strane hospodárskych podmienok, príjmov a výdavkov.** Ide o extrémny scenár, v ktorom sa kombinujú nepriaznivé scenáre opísané v predchádzajúcich dvoch testoch. V období 2026 – 2034 by sa tým znížil manévrovací priestor v rámci stáleho stropu v priemere na **83,1 miliardy EUR** a v prípade dočasného

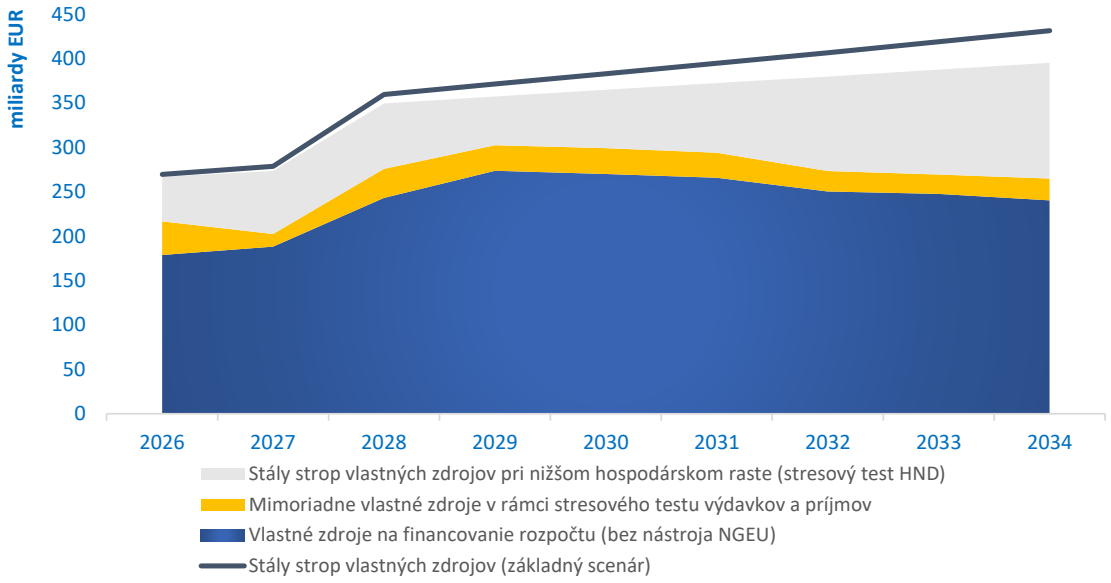
67 Európska komisia, Európska hospodárska prognóza, jar 2025. Institutional Paper 318, máj 2025. Hospodárska prognóza z jari 2025: Mierny rast v podmienkach globálnej hospodárskej neistoty – Európska komisia.

68 Je to podobné stresovému testu „nepriaznivého scenára rozdielu úrokovej miery a rastu (r-g)“ vykonanému v rámci monitora udržateľnosti dlhovej služby Komisie: 2024. European Economy Institutional Paper 306, marec 2025.

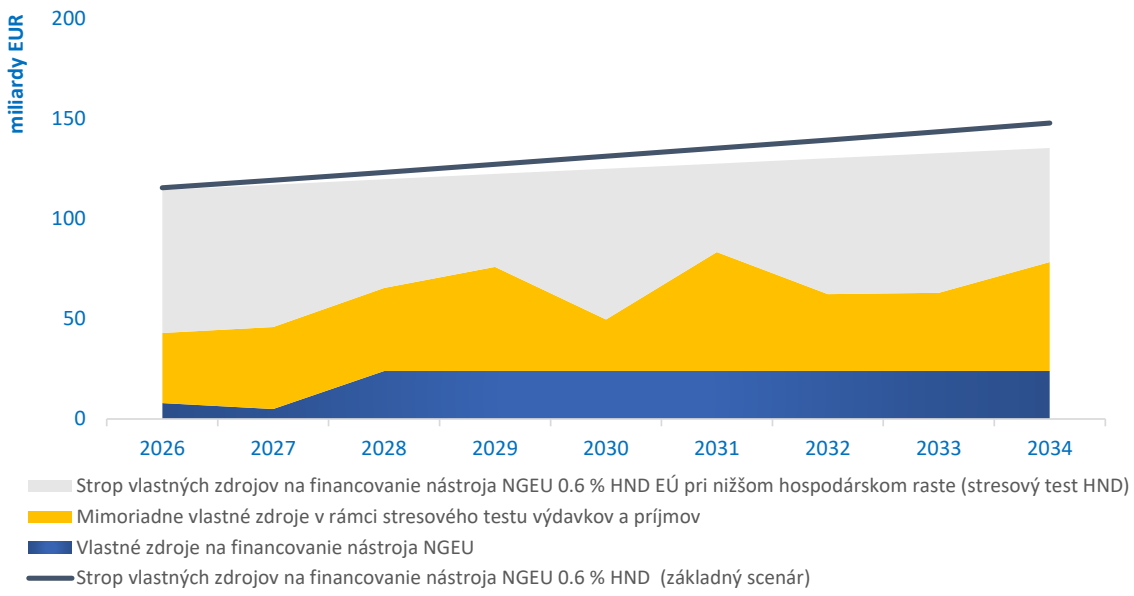
stropu na **62,0 miliardy EUR**. Zdá sa, že tieto sumy predstavujú veľkú bezpečnostnú rezervu pre finančnú kapacitu EÚ na krytie jej záväzkov (pochádzajúcich z operácií mimo nástroja NGEU aj v rámci nástroja NGEU).

Podrobné výsledky týkajúce sa základného scenára a scenárov stresových testov sú uvedené v prílohe a zhrnuté v grafoch 3 a 4.

Graf 3: Strop vlastných zdrojov a potreby vlastných zdrojov podľa základného scenára a kombinovaného testu citlivosti v prípade stáleho stropu.

Graf 4: Strop vlastných zdrojov a potreby vlastných zdrojov podľa základného scenára a kombinovaného testu citlivosti v prípade dočasného stropu NGEU.

4. Závery

Na konci roka 2024 rozpočet EÚ podporoval podmienené záväzky v hodnote 410 miliárd EUR rozložené v rámci podmienených záväzkov v hodnote **300 miliárd EUR** vyplývajúcich z úverov poskytnutých členským štátom a krajinám mimo EÚ. Z toho 252 miliárd EUR pripadá na úvery poskytnuté členským štátom a 48 miliárd EUR na úvery poskytnuté nečlenským štátom. Okrem toho ďalšie podmienené záväzky v hodnote **110 miliárd EUR** vyplynuli z investičných záruk poskytnutých v rámci programov ELM, EFSI, EFSD, InvestEU, EFSD+ a investičného rámca pre Ukrajinu.

Na základe zohľadnenia viacerých záruk poskytnutých v rámci EÚ na monitorovanie a riadenie rizík súvisiacich s podmienenými záväzkami, na ktoré sa tvoria rezervy, ako aj s podmienenými záväzkami, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor, a posúdenia udržateľnosti uvedeného v tejto správe možno vyvodiť tri hlavné závery. Tieto závery sú uvedené v týchto troch zarážkach.

- Riziká vyplývajúce z nástrojov, na ktoré sa tvoria rezervy (t. j. rozpočtových záruk a finančnej pomoci krajinám mimo EÚ) sú dôsledne riadené a primerane zabezpečené. V tomto hodnotení sa zohľadňujú: i) údaje o predchádzajúcich omeškaniach a očakávaných stratách; ii) opatrenia, ktoré sú zavedené na zabezpečenie toho, aby straty nepresiahli vopred vymedzené úrovne tolerancie, a iii) rozpočtové rezervy, ktoré sú dostupné na krytie potenciálnych platieb.
- Finančná kapacita EÚ v kontexte existujúceho a navrhovaného právneho rámca (t. j. existujúce rozhodnutie o vlastných zdrojoch a nariadenie o VFR a navrhované nariadenie o VFR a rozhodnutie o vlastných zdrojoch od roku 2028) je do veľkej miery dostatočná na riešenie vzniku strát, ku ktorým môže dôjsť odteraz do konca roku 2034 v súvislosti s úvermi, pri ktorých sa využíva manévrovací priestor.
- V súvislosti s týmto manévrovacím priestorom existujú dostatočné zdroje na zabezpečenie spoľahlivosti finančného systému EÚ a jeho úverovej spoľahlivosti aj v prípade mimoriadne negatívneho scenára, v ktorom sa spájajú nepriaznivé vplyvy z hľadiska hospodárskych

podmienok, príjmov a výdavkov. V takomto nepriaznivom scenári by zostávajúci manévrovací priestor v rámci stáleho stropu vlastných zdrojov dosahoval v priemere **83,1 miliardy EUR** ročne v období 2026 – 2034 a v priemere **62 miliárd EUR** ročne v rámci dočasného stropu na úrovni 0,6 % HND EÚ za rovnaké obdobie. Tieto sumy predstavujú bezpečnostnú rezervu pre ďalšie negatívne hospodárske otrasy, potenciálne nové potreby a budúce podmienené záväzky v prípade operácií nástroja NGEU, ako aj operácií mimo neho. Tento výsledok vychádza zo zvýšenia stropu vlastných zdrojov na 1,75 %, ako to navrhla Komisia v kontexte svojho balíka VFR na roky 2028 – 2034, a podčiarkuje jeho význam.

5. Prílohy:

Udržateľnosť a manévrovací priestor vzhľadom na stály strop vlastných zdrojov

(v mld. EUR, v bežných cenách)

		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Základný scenár										
Strop vlastných zdrojov (% HND)		1,40	1,40	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75
Strop vlastných zdrojov (v mld. EUR)	a	269,6	278,7	359,7	371,5	383,1	394,8	406,8	419,0	431,5
Vlastné zdroje na financovanie rozpočtu (bez nástroja NGEU)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
Manévrovací priestor v rámci stáleho stropu	a – b	90,8	90,5	116,7	97,7	112,9	128,9	156,3	171,2	191,2
Stresové testy										
1. Stresový test hospodárstva										
Strop vlastných zdrojov	a	267,0	273,3	349,4	357,3	364,9	372,5	380,0	387,6	395,3
Vlastné zdroje na financovanie rozpočtu (bez nástroja NGEU)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
Manévrovací priestor	a – b	88,2	85,1	106,4	83,6	94,7	106,5	129,5	139,8	154,9
2. Stresový test výdavkov a príjmov										
Strop vlastných zdrojov	a	269,6	278,7	359,7	371,5	383,1	394,8	406,8	419,0	431,5
Vlastné zdroje na financovanie rozpočtu (bez nástroja NGEU)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
Dodatočné vlastné zdroje (do maximálnej sumy stropu VFR a maximálnej sumy osobitných nástrojov)(*)	c	20,8	7,1	16,6	17,1	17,0	16,9	16,6	16,6	16,7
Mimoriadne vlastné zdroje na krytie podmienených záväzkov mimo nástroja NGEU (**)	d	17,2	7,1	16,4	11,8	12,2	11,1	6,4	5,2	7,8
Manévrovací priestor	a – b – c – d	52,8	76,2	83,8	68,8	83,7	100,9	133,3	149,4	166,6
3. Kombinovaný negatívny šok										
Strop vlastných zdrojov	a	267,0	273,3	349,4	357,3	364,9	372,5	380,0	387,6	395,3
Vlastné zdroje na financovanie rozpočtu (bez nástroja NGEU)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
Dodatočné vlastné zdroje (do maximálnej sumy stropu VFR a maximálnej sumy osobitných nástrojov)	c	20,8	7,1	16,6	17,1	17,0	16,9	16,6	16,6	16,7

Mimoriadne vlastné zdroje na krytie podmienených záväzkov mimo nástroja NGEU	d	17,2	7,1	16,4	11,8	12,2	11,1	6,4	5,2	7,8
Manévrovací priestor	a – b – c – d	50,2	70,9	73,5	54,7	65,5	78,5	106,5	118,0	130,4

(*) Výdavky sú predpokladané v maximálnej teoretickej výške: 1. stropu platieb VFR v období 2026 – 2027, ako sa stanovuje v najnovšej technickej úprave a budúcich úpravách, až do ich potenciálneho maxima v ktoromkoľvek jednom roku a 2. ročných stropov tematických osobitných nástrojov (nástroj flexibility, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, rezerva na solidaritu a núdzovú pomoc a rezerva pre Ukrajinu). Od roku 2028 je zahrnutá úplná mobilizácia nástroja flexibility a rezervy pre Ukrajinu v podobe grantov.

(**) Patria sem vypožičané prostriedky na úverovú podporu prostredníctvom nástrojov EFSM, SURE, makrofinančnej pomoci plus a Nástroja pre Ukrajinu. V posúdení rizík nástroja SURE sa zohľadňuje osobitná protizáruka poskytnutá všetkými členskými štátmi na 25 % maximálnej sumy finančnej pomoci.

Udržateľnosť a manévrovací priestor vzhľadom na dočasný strop vlastných zdrojov v rámci NGEU

(v mld. EUR, v bežných cenách)

		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Základný scenár										
Strop vlastných zdrojov (0,6 % HND)	a	115,6	119,4	123,3	127,4	131,3	135,4	139,5	143,7	147,9
Vlastné zdroje na financovanie nástroja NGEU(*)	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Manévrovací priestor	a – b	107,5	114,4	99,3	103,4	107,3	111,4	115,5	119,7	123,9
Stresové testy										
1. Stresový test hospodárstva										
Strop vlastných zdrojov (0,6 % HND)	a	114,4	117,1	119,8	122,5	125,1	127,7	130,3	132,9	135,5
Vlastné zdroje na financovanie nástroja NGEU	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Manévrovací priestor	a – b	106,4	112,2	95,8	98,5	101,1	103,7	106,3	108,9	111,5
2. Stresový test výdavkov a príjmov										
Strop vlastných zdrojov (0,6 % HND)	a	115,6	119,4	123,3	127,4	131,3	135,4	139,5	143,7	147,9
Vlastné zdroje na financovanie nástroja NGEU	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Dodatočné mimoriadne vlastné zdroje na účely nástroja NGEU (prekročenie nákladov, podmienené záväzky)	c	35,0	41,0	41,5	52,0	25,7	59,5	38,4	39,1	54,4
Manévrovací priestor	a – b – c	72,5	73,5	57,8	51,3	81,6	51,9	77,0	80,5	69,5
3. Kombinovaný negatívny šok										

Strop vlastných zdrojov (0,6 % HND)	a	114,4	117,1	119,8	122,5	125,1	127,7	130,3	132,9	135,5
Vlastné zdroje na financovanie nástroja NGEU	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Dodatočné mimoriadne vlastné zdroje na účely nástroja NGEU (prekročenie nákladov, podmienené záväzky)	c	35,0	41,0	41,5	52,0	25,7	59,5	38,4	39,1	54,4
Manévrovací priestor	a – b – c	71,4	71,2	54,3	46,5	75,4	44,2	67,9	69,8	57,1

(*) Suma na rok 2026 odráža viazané rozpočtové prostriedky v návrhu rozpočtu na rok 2026. Suma na rok 2027 zodpovedá finančnému plánovaniu rozpočtového riadku EURI. Sumy na roky 2028 a 2029 vychádzajú z návrhu Komisie na nasledujúci VFR, ako sa uvádza v správe o dlhodobej prognóze peňažných tokov do rozpočtu a z rozpočtu [COM(2024) 573 final].